

DOKUMENTATION TEMAGRUPP KULTUR OCH TECKENSPRÅK 15 oktober 2013 (tillfälle 1)

*Närvarande: Ronnie Wirslund (Örebro kommun), Maria Norberg (Örebro länsteater)
Alexandra Royal (WeSign), Thomas Ljungberg (WeSign), Birgitta Svensson
(Hörselskadades förening), Carl-Magnus Lindgren (ArkivCentrum), Johan Zimmermann
(Fellingsbro folkhögskola, Teckenspråkiga Örebro), Lena Backlund (Riksteatern Örebro
län), Marie Höglund, (Örebro riksteaterförening), Elin Nordström (Örebro kulturskola),
Emelie Bergermark (ABF), Rikard Åslund (Kulturenheten ÖLL), Sofia Thunarf
(Kulturenheten, ÖLL).*

Maria Thorell, David Olofsson (Tolkcentralen)

Inledning:

Rikard Åslund berättade kort om samverkansmodellen och den regionala kulturplanen. Örebro län gick in i modellen 2012, och skrev en regional kulturplan som gäller under perioden 2012-2014 (2015). I kulturplanen lyfts olika områden som är angelägna. Vi vill prata övergripande om saker som är viktiga, tex kultur i skolan, kultur och hälsa, teckenspråk framför allt i vårt län. Planen innehåller utvecklingsområden som är tydliga/konkreta. Temagrupperna är vårt arbetssätt för att konkretisera kulturplanen. Studieförbund, kulturutövare, tjänstemän. Några temagrupper är redan påbörjade sen tidigare, och arbetet har fungerat bra, med bra samtalsklimat. Poängen är att jobba fram sånt som är möjligt att genomföra. Det är viktigt i grupperna att arbeta fram högt 2-3 konkreta saker att lägga fokus på per år. Arbetsmetoden följer en logisk gång.

Under arbetets gång kommer personer tillkomma till gruppen, och vissa kommer hoppa av. Vi får fundera på om det finns folk vi saknar i gruppen.

Vilken är den gemensamma nämnaren – kultur eller teckenspråk? Teckenspråk berör alla kulturuttryck. Nästa steg i temagrupsarbetet är att koppla ihop de olika temagrupperna. En start i arbetet är dock att börja med en renodlad grupp för kultur och teckenspråk. Det finns en tydlig koppling till arrangörsfrågor. Vi ska hitta övergångar mellan grupperna.

Temagrupperna ska jobba utifrån kulturplanens kapitel 5.8 – Kultur och teckenspråk.
Ur kulturplanen, kapitel 5:8, Kultur och teckenspråk, Utvecklingsområden 2012-2014:

- ≡ Synliggöra teckenspråk – Genom kulturella möten mellan döva/hörande samt mer teckenspråkstolkning i offentliga arrangemang kan teckenspråket synliggöras i kulturlivet. Det ska skapas naturliga möten mellan teckenspråkiga och hörande.

Ledningskansliet

Sofia Thunarf

- ≡ Arenor med kultur på teckenspråk – Fler mötesplatser och möjligheter till kulturupplevelser och skapande ska etableras.
- ≡ Arrangörskap bland teckenspråkig ungdom – Teckenspråkiga ungdomar ska uppmuntras och stödjas för att bli arrangörer inom kulturområdet.

Maria gick igenom Dialogens fyra rum, arbetsmetoden som temagrupperna använder sig av.

1 Fakta. Fattas någon i gruppen vi borde ta med? Hur stor borde gruppen vara? Räcker det med 10 personer? Kan man vara 50 stycken? Vilka resurser finns? Pengar, personer, planer?

2 Möjligheter. Göra bruttolista, utan hänsyn till resurserna, bara fantisera helt fritt! Vad bör vi göra för att uppnå målet?

3 Genomförbarhet. Allt hänger ihop. Vilka begränsningar finns? Vad kan genomföras? Prioritera. Handlingsplan.

4 Samordnad handling. Vem genomför och när? Resultat!

Fakta

Vad har vi idag? Vilken verksamhet finns hos dig?

Emelie Bergermark (ABF): Våra huvudområden är föreläsningar, studiecirkelar, Vi har en del föreläsningar på teckenspråk, bl. a i föreläsningsprojektet Tankarnas trädgård.

Fungerar bra, går att utveckla. Studiecirkelar, få till fler teckenspråkiga cirkelledare som kan leda. Behöver inte handla om rena kulturfrågor. Plan att utbilda handledare som utbildar fler cirkelledare. Jag har själv jobbat mycket med arrangörskap, dock ej teckenspråkigt.

Elin Nordström (Kulturskolan, ansvarig för teckenspråkiga kurser): Många uppdrag inom kulturskolan. Rena ämneskurser som fiol, teater osv. Ett uppdrag att jobba med skolor: kulturteam som jobbar i skolor, ämneslärare som besöker skolor.

Kultur för lust och lärande, jobbar ihop långsiktigt med pedagog som har klassen.

Måste visa mer att vi finns. Vi vill starta fler ämneskurser, vill synas utåt. Samarbete inom kulturskolan där döva och hörande får mötas, teater (Romeo och Julia), möten över språken. Offentliga evenemang tolkade, gärna med elever. Sång osv.

Skolor, fritid. Önskar bättre samarbete med skolor.

Tanken är att det ska vara teckenspråkig miljö. För den som är hörselskadad men inte kan teckenspråk finns slinga.

Marie Höglund (Örebro Riksteaterförening): Örebro Riksteaterförening arrangerar scenkonst, mest teater men även dans. Mest egna föreställningar, även annat på turné. Tyst Teater från Riksteatern. Vi arrangerar tillsammans med dövföreningar. Har egna arrangörskurser. Föreställningar beställda till våren, bland annat en sjukspråkig varav ett av språken är teckenspråk.

Lena Backlund (teaterkonsulent, Riksteatern Örebro län): Vi var en stor del i Visukalen. Har en liten fot med i DoT. Samarbete med Teater Martin Mutter, tvåspråkig föreställning för

Ledningskansliet

Sofia Thunarf

barn. Arrangörskap och dövkultur. Vår roll är att vara mitt emellan och skapa mötesplatser. Kurs för att lära sig arrangera och ta del av andra.

Johan Zimmermann (teckenspråklärare Fellingsbro folkhögskola, föreningen Teckenspråkiga Örebro): Utbildar i teckenspråk. Skapade föreningen Teckenspråkiga Örebro. Folkbildningens Vägval & Vilja, dokument att förhålla sig till. Inblandad i DoT.

Rikard Åslund (kulturchef, Örebro läns landsting): Vi delar ut pengar, kulturstöd som söks, och via institutionerna. Till DoT-projektet har vi vill exempel gått in med 300 tkr. Är vi med är KUR med. Teckenspråket är det Örebro är känt för, varumärke. Markant ökning av teckenspråksperspektiv i de ansökningar vi fått in de senaste fem åren.

Carl-Magnus Lindgren (ArkivCentrum): På ArkivCentrum samlar vi på dövas historia. Olika dövföreningar där. Vi erbjuder dem service med dövas historia. Studiebesök från skolor, universitetet, gymnasieskolor. Vi uppmuntrar till dövas kultur och historia.

Birgitta Svensson (ordförande Hörselskadades förening): Vi har ca 250 medlemmar hörselskadades föreningar, bred grupp, 50 % äldre, föräldrar till hörselskadade barn. En bråkdel av alla kan teckenspråk. Vi måste vidga perspektivet och inte bara prata om teckenspråk utan även om hörsel. Vill vi göra saker tillsammans med alla andra som också hör dåligt, eller göra saker tillsammans med folk i allmänhet? Folk vill göra vad de är intresserade av, inte sånt där det nödvändigtvis är andra hörselskadade med. Försöker få arrangörer att se till att det finns hörselslinga, myggor osv under föreställningar osv. Det är ett stort problem att slingor ofta inte funkar. Det finns mycket man kan göra. Var tar ungdomarna vägen som slutar i RGH, hur förhåller de sig till teckenspråk?

Thomas Ljungberg och Alexandra Royal (WeSign): Vi jobbar med attitydförändringar, Träffar beslutsfattare inom kommuner, landstinget, bjuder in representanter till mötesforum. Vi har skapat fast nätverk i Örebro. När det är evenemang hör vi av oss till arrangörer och frågar om de tänkt på teckenspråkiga, kommer med tips, delar med oss av kompetens. Viktigt att använda dövkompetens i en produktion. Vi har egna kanaler, Facebook, nyhetsbrev, mötesforum. Vi två är ansvariga för Örebroområdet, kontakt med andra. När projektet är slut försvinner också möjligheten att använda dessa kanaler. Vi uppmärksammar olika event. Vad som helst som har med teckenspråk/döva att göra här i Örebro. Vem tar ansvar för det sen? Viktig fråga! Händer saker på stan kanske inte folk vet om det. Hur fångar vi upp och når ut med info? Vi jobbar mycket med kultur som verktyg. Speciellt inom Örebro, begreppet måste vidgas. Mänsklig rättighet, det finns mycket okunskap. Europas teckenspråkiga handlingsplan. Hur ska man omvandla den till praktiken? Behovsanalys – hur ser behovet av teckenspråk ut?

Ronnie Wirslund (Örebro kommun): Vi är inte operativa, mer strategiskt planerande. Örebro kommun försöker lyfta sig själv när det gäller det teckenspråkiga initiativet. Två vägledare. Kulturen fungerar som en hävstång för att lyfta teckenspråkigas rättigheter. Örebro kommun var med i Visukal-projektet, DoT, bidrar med pengar, tolkning av kulturevenemang, med hjälp av telefoner?

Vad är på gång just nu?

Projektansökan, Teckenspråkiga Örebro. Föreningen brinner för teckenspråkiga ungdomars fritidsaktiviteter, ansökan handlar till stor del om att göra något vad det gäller fritidssysselsättning.

Handledarkurs ABF, nationell utbildning som ligger i Örebro. Utbildning inom ABF.

Ansökan om dövas kulturarv, ABF+WeSign, ÖLM, AC, SDR

Samla in vad som finns om dövas historia. Ett arbete som tidigare gjorts av hörande, nu vill man göra det själva. Projektet drar förhoppningsvis igång till våren. Treårigt nationellt projekt.

16 oktober

Föreläsning om äldre döva och äldreomsorgen med Bittan Martinell. Hjalmar Bergman-salen 14.00. Endast på teckenspråk (WeSign).

20 oktober

Höstshow på Hjalmar Bergmanteatern. Barnföreställning om barns rätt att leka, drömma och skratta. Alla intäkter går till Världens barn. Föreställningen 15.00 teckentolkas (Kulturskolan)

26 oktober

Föreläsningdag (kl 10-16) på Nya China, filma studiematerial inom ABF, på och om teckenspråk. (Emelie mejlar ut)

26 oktober

Zombiewalk i Örebro city, med kulturskolans döva och hörande elever. Inte så mycket teckentolkat, men elever är med (Kulturskolan)

9 november

Arkivdagen på ArkivCentrum

ÖREBRO LÄNS LANDSTING

11-17 november, v 46

Tolerans- och demokriveckan (i Örebro) Civila samhället, föreningar är arrangörer, stöd av Örebro kommun. Upptakt på Tegelbruket 11 november (teckentolkas). Lyfter demokratiutveckling i samhället. Minoriteter kan göra sig hörda. Upp till varje enskild arrangör att teckentolka sina evenemang. Slinga kommer att användas i samtliga lokaler på Tegelbruket.

18-20 november

Ljuset i sprickan, teckenspråkig teater, Teater Martin Mutter. ÖRTF + RÖL + DFÖ + TMM

20 november

Mötesforum och föreläsning på Örebro konstskola, 16:30-18:30 (WeSign).

29 november

Jumpy på länsteatern, föreställning som både teckentolkas och syntolkas. T-slinga finns.

6 december

Luciakonsert i Nikolaikyrkan. Teckentolkas + slinga. Sång, musik, dans på teckenspråk.

8 mars 2014

Systerskapsfestivalen. Inget teckenspråkigt arrangemang, men mycket kommer tolkas och det kommer vara kultur på teckenspråk.

26-28 mars 2014

Bokmässan i Örebro

Det är tydligt att det händer mycket inom området i länet. Finns någon samlande kraft? En kulturportal? Kanske en teckenspråkig skulle kunna vara pilotfall?

Teckenspråkiga Örebro tog förut fram en skiss över en portal tillsammans med Teckenbro Media. Men enorm finansiering krävdes, vilket inte fanns. Kanske något man kan samarbeta kring?

ÖREBRO LÄNS LANDSTING

Infokanaler, nätverk för spridning om information? Vilka kanaler och nätverk har vi?
Fundera.

Vilka bör vara med i temagruppen? Blir vi för många om alla dessa tillkommer?

- ≡ Örebro dövförening, Kulturgruppen (har blivit inbjudna)
- ≡ DHB Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn
- ≡ FSDB Föreningen för Sveriges dövblinda
- ≡ UH Unga hörselskadade
- ≡ ÖDU Örebro Dövas Ungdomsklubb
- ≡ HRF Hörselskadades riksförbund

Dessa grupper behöver information från oss, de har säkert också synpunkter som vi kan ta emot. Men vi blir kanske för många om de är med?

Det är viktigt att formatet inte får bli för stort. 12-15 personer kanske är lagom?

Kanske kan man ha en responsgrupp via mejl?

Att fundera på till nästa träff – Om ni får obegränsade resurser och möjligheter – vad skulle ni vilja göra då? Skriv en lista. Det finns inga begränsningar!

Tisdag eftermiddag är en tid som verkar fungera bra för de flesta för kommande träffar.

Nästa temagruppsmöte blir **tisdagen den 26 november, 13:30-15:30** i Strömmen, Eklundavägen 11, Örebro.

Dokumentatör:
Sofia Thunarf